מתני' אמרו חכמים · כיון דשיכורה היא ואינה זקוקה לשתיה כדאין הדברים שלא נתכוונה זו לקבל עליה ה) לשם נזירות אלא לומר יאסר עלי כוס זה בקרבן ואינה אסורה אלא בכוס יין זה בלבד: **גמ' וכ"ם** אי לאו ה) דלא נקיט ליה לקבל עליה נזירות אלא לומר הכי בהאי לישנא ב) הרי הוא עלי קרבן להכי הוא דלא אמרה אבל דסבר לה מ) אמינא הכי סבירא להו שלא אסרתי עלי אלא כוס זה בלבד ומייתו לי כוס אחרינא ואמרי לי אסרתי וקא מלעטרין לי ג) דשתוי אמאלא מלינא למשתי אחינא להו בהאי לישנא דפסיקנא להו מילתא דהואי אסורא נמי בכסא אחרינא ואו לא מייתין לי ומעשה נמי בחשה כו': **מתני' הריני נזיר על מנת שאסור שותה יין** ד) · וקיבל עליו את האחר הרי זה נזיר: ואסור בכולן שכל דקדוקי נזירות עליו: אבל אם אמר יודע אני שיש נזירות אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין הרי זה אסור ור' שמעון מתיר יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל איני יודע שהנזיר אסור בכולן הרי זה מותר ור' שמעון אוסר: **גמ'** ולפלוג נמי רבי שמעון ברישא ארב"ל הלוק היה ר"ש אף ברישא רבנא אמר ברישא לא פליג ר"ש שמאי טעמא משום דהוה ליה מתנה על מה שכתוב בתורה, *וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ור' לר"ש בן לעי אמר לך [האי] על מנת כתוב בתורה דתניא אמר הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומיטמא למתים ה"ז נזיר ואסור בכולן מפני שהוא מתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל: יודע אני שהנזיר אסור ביין: והאמרת רישא אסור ורבי שמעון מתיר אימא נמי הריני אסור ר"ש מתיר ואיבעית אימא לעולם לא תיפוך התם רישא

מתני' *מזגו לו את הכוס ואמר הריני נזיר ממנו ה"ז נזיר, מעשה באשה אחת שהיתה שיפורה ומזגו לה את הכוס ואמרה הריני נזירה ממנו אמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא לומר הרי הוא עלי קרבן: **גמ'** מעשה לסתור - אמרת רישא הרי זה נזיר והדר תני מעשה באשה אחת אלמא בהאי הוא דאסור הא יינא אחרינא שרי? חסורי מיחסרא והכי קתני מזגו לו את הכוס ואמר הריני נזיר ממנו הרי זה נזיר, ואם שיכור הוא ואמר הריני נזיר ממנו אינו נזיר מ"ט? כמאן דאמר הרי עלי קרבן הוא, וכ"ת ליטמא הכי? סבר מיתיתי לי אחרינא ומצערן לי אימא להו הא מילתא דפסיקא להו ומעשה נמי באשה אחת: **מתני'** הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומיטמא למתים הרי זה נזיר ואסור בכולן יודע אני שיש נזירות אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין הרי זה אסור ור' שמעון מתיר יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל איני יודע שהנזיר אסור בכולן הרי זה מותר ור' שמעון אוסר: **גמ'** יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל סבור הייתי שחכמים מתירין לי מפני שאני יכול לחיות אלא ביין או מפני שאני קובר את המתים הרי זה מותר ור' שמעון אוסר: **גמ'** ולפלוג נמי רבי שמעון ברישא ארב"ל הלוק היה ר"ש אף ברישא רבנא אמר ברישא לא פליג ר"ש שמאי טעמא משום דהוה ליה מתנה על מה שכתוב בתורה, *וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ור' לר"ש בן לעי אמר לך [האי] על מנת כתוב בתורה דתניא אמר הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומיטמא למתים ה"ז נזיר ואסור בכולן מפני שהוא מתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל: יודע אני שהנזיר אסור ביין: והאמרת רישא אסור ורבי שמעון מתיר אימא נמי הריני אסור ר"ש מתיר ואיבעית אימא לעולם לא תיפוך התם רישא

הריני נזיר ממנו · פי' נזיר מן הכוס הרי זה נזיר פי' כל דין נזירות עליו: **מעשה** בחשה אחת ואמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא לומר הרי עלי כוס זה בקרבן. ולא נאסרה אלא בכוס בלבד וכגמ' פריך מעשה לסתור: **ואם** שכור הוא כלומר עלי בקרבן. פי' שדרך בני אדם להפליר בשכור שישתה ועתה אינו רואה לשתות ואומר נזיר הוא לבלקס מעליו אחס לא יאמר נזיר הוא ירא שיביאו לו כוס אחר לכך אומר "נזיר" לבלקס לגמרי מעליו ולחבל כשאינו שכור אין דרך להפליר ולכך אומר נזיר הוא לבלקס מעליו אחס לא יאמר בגמ' משום דהוי מתנה על מה שכתוב בתורה [דכי אמר] הריני נזיר הוי נזיר לכל מילי וכי מטיל בה תנאי אין בתנאי כלום ואפי' ר"ש מודה ברישא דהתם ליטמא דתניא כוותיה: **אבל** אינו יודע שנזיר אסור ביין. כלומר שאר הלכות קבלתי עלי לבד מאיסור יין שלא קבלתי לפי שלא ידעתי שנזיר אסור ביין לרבנן הוי נזיר לטעמייהו לגעיל לאפי' לא נדר אלא מחד הוי נזיר ור"ש מתיר ואזיל לטעמיה דאמר (לעיל דף ג:) עד שיזיר מכולן: **יודע** אני שהנזיר אסור ביין אבל אני סבור הייתי שחכמים מתירין מפני שאני יכול לחיות אלא ביין או מפני שאני קובר את המתים הרי זה מותר ור' שמעון אוסר: **גמ'** ולפלוג נמי רבי שמעון ברישא ארב"ל הלוק היה ר"ש אף ברישא רבנא אמר ברישא לא פליג ר"ש שמאי טעמא משום דהוה ליה מתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ור' לר"ש בן לעי אמר לך [האי] על מנת כתוב בתורה דתניא אמר הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומיטמא למתים ה"ז נזיר ואסור בכולן מפני שהוא מתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל: יודע אני שהנזיר אסור ביין: והאמרת רישא אסור ורבי שמעון מתיר אימא נמי הריני אסור ר"ש מתיר ואיבעית אימא לעולם לא תיפוך התם רישא

אף דהוי מתנה כו' ואם תאמר מאי לאומא הלי מכאלי ומדרבנן עמעמא דת"ש לקיים ע"י שלית לא בריאה דהא יש פלוגתא בזה בכמה מס"ה נקט יותר מכולם מתנה על מה שכתוב בתורה דאם לכ"ע ולא"ש: **באר"ד** וי"ל מתרי שתחרים יכולים · ק"ל דעדיין לא יקורן הכיון דמרים ר"ש ואלו מרים קונם לחיות עולם אם מרחק הא מרים ת"ש לקיים ע"י שלית ולא"ש:

דהוי מתנה על מה שכתוב בתורה. דכלאמר הריני נזיר חייל עליו נזירות לכל מילי וכי אמר ע"מ מטיל התנאי על מה שכתוב בתורה ובטל התנאי וא"ת *איתיפוך ליה דנזירות לא אפשר לקיים ע"י שלית דאמר בהמדיר (כתובות עד.) דבעינן תנאי דומיא דבני גד ובני ראובן שנתקיים המעשה ע"י יהושע שהיה שליח משה והתם מהני תנאה לבטל המעשה ולא בעלמא וי"ל דמ"ל דמעשה ולא בעלמא ד"מ מטיל ע"ל דין נזיר וכי קאמר תו על מנת ד"מ מטיל תנאי בנזירותו לא מהני ח) דמתנה על מה שכתוב בתורה הוא [האי] ע"מ כחוקדמיו היכי דבהוץ לא הוי נזיר בע"מ נמי לא הוי נזיר: תניא כותיה דרבנא יכו' **ספני** שמתנה על מ"ש בתורה והיינו כר"ש דאי לרבנן אפילו אמר חוץ מן יין הוי נזיר: **והא אמרת** רישא אסור ור"ש מתיר ס"ד שבשעת נזירותו לא קיבל עליו יין · ח) כתוב מן הכד כ"ם וז"ל משמע שהלכון נא בקדוק וכ"ה מאמנו*) הריני נזיר ע"מ וכו' וע"ע דלפי מה שכתב כרא"ש ז"ל בפ"ק דנדרים והכלאים מן ז"ל ביו"ד סימן ר"ד דגם בנדרים ובשבועות מוכא משמע הכתבים מ"כ אמאי נקט תלמודא מ **ש** ם דהוא מתנה עמ"ש בתורה ותיפוק ליה דס"ל מעשה קודם לתנאי אי"ש *) לינו מוכרח ועיין סיעב במ"מ בפ"ו מכלי תשות ס"ד:

אחרי שחרים יכולים להביא קרבנות תמתיו כתב כאילו כל המעשה יכול לעשות ע"י שליח וא"ת הא אמרינן (בנחות קמ:) הריני נזיר לגלח בבית חוגיו יגלח בבית המקדש גילח בבית חוגיו יגלח ואמאי הא הוי מתנה על מה שכתוב בתורה והא"ל בחוגיו לא יגלח וי"ל דמשמעות לשונו הרי הוא שנים משמע ב) מקדש ואז גילח בחוגיו לא יגלח ומשמע מי אינו מכוון כי אם לגעורי ואז גילח בחוגיו יגלח ובמקדש הוי חולין בעזרה ונזירות מתגלח תגלח וקאי לי מגלח במקדש גלית מלתא דלנזירות מעלייתא ליכון ועל מנת דאמר לא כלום הוא ואם גילח בחוגיו גלית מילתא דלגעורי מכוון: **דאי** ע"מ כחוך דמי · כאילו אמר הריני נזיר מכל מלתא חוץ מן יין דלא הוי נזיר לר"ש דבעינן עד שידור מכולן וא"ת והא מקדש אם אחשה ע"מ שאין לה עליו שאר כסות ועונה הוי מקודשת והתנאי בטל (קדושין דף יט:) ולא אמר כחוך דמי וי"ל דגבי קדושין שאני דאפילו אמר בפירוש חוץ מחשר לא מהניא ס"ל אפי' למ"ד הותרו כולן משום דהוי ג) נדר ובשבועה אבל הכא כיון דתחילה הוי נזירות ד) על אחד ה"ל סוף נזירות ור"ש ס"ל אפי' למ"ד הותרו כולן מ"מ הכא כיון דאין נזירות ה) בלה לו עד שיפרש מכולן כמו כן צריך שתלה לכולן ונהי דנשאל האחד לא הותר השני:

אבל יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל סבור הייתי שחכמים מתירין לי מפני שאני יכול לחיות אלא ביין או מפני שאני קובר את המתים הרי זה מותר ור' שמעון אוסר: **גמ'** ולפלוג נמי רבי שמעון ברישא ארב"ל הלוק היה ר"ש אף ברישא רבנא אמר ברישא לא פליג ר"ש שמאי טעמא משום דהוה ליה מתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ור' לר"ש בן לעי אמר לך [האי] על מנת כתוב בתורה דתניא אמר הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומיטמא למתים ה"ז נזיר ואסור בכולן מפני שהוא מתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל: יודע אני שהנזיר אסור ביין: והאמרת רישא אסור ורבי שמעון מתיר אימא נמי הריני אסור ר"ש מתיר ואיבעית אימא לעולם לא תיפוך התם רישא

אבל יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל איני יודע שהנזיר אסור בכולן הרי זה אסור ור' שמעון מתיר יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל איני יודע שהנזיר אסור בכולן